

מעין חי ראש-השנה

קולו ואמר: 'הלוא זה קול בני! בני שב אליו' רגשות אהבה ורחמים נעורו בלב המלך, הוא קרב אל בנו, חבקו ונשקו, החזירו לביתו, וסלח לו על כל שגיאותיו.

– נשמת האדם היא בן המלך. הנשמה ירדה לעולם, לגוף הגשמי, כדי לקיים מצוות ולעשות מעשים טובים. אך מרב תאוות, שכחה הנשמה את מטרת נסיעתה. היא שכחה את אביה המלך – ה', אף שכחה את שפת התפלה... הנשמה רוצה לשוב אל ה' ולהמליכו עליה מחדש, לכן מתחילה הנשמה לצעוק... הצעקה, מבטאת חרטה על העבר וקבלה על העתיד. הנשמה צועקת מקירות לבה אל ה', מקבלת מחדש את על מלכותו – הצעקה הפנימית היא תקיעת שופר.

על-ידי צעקה זו – תקיעת שופר – מתעורר מלך-מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא, ומראה חבתו לבנו-יחידו, עם-ישראל, מוחל הוא לו וסולח על העבר...

* משלו של הרב מברדיטשוב – מלך גדול וחשוב תעה ביצר עבת, הוא חפש וחפש את הדרך אל הארמון, אך לא מצא. בגדיו נקרעו, בשרו נשרט ומראהו שנה, לבלי הכר אשר מלך הוא. ראה המלך אנשים כפריים ביצר, ושאלם:

* משלו של הבעל-שם-טוב – למלך גדול היה בן יחיד, מלמד מאוד. הבן היה אהוב מאוד על אביו; אהבת המלך לבנו היתה רבה ועצומה. בקש המלך להקנות לבנו חכמות רבות, לשם כך שלחו למדינות רחוקות, נתן בידו הון רב, שרים ומשרתים. 'בעולם הגדול תלמד, בני, ותשכיל', אמר לו המלך.

אולם, ברבות הימים, בזבו הבן את כל מה שנתן לו אביו. מרב תאוותיו מכר את כל אשר היה לו, ונשאר בחסר-כל. הוא לא החכים כלל, ואף את אשר ידע בבית אביו שכח...

בצערו, החליט לחזור אל מדינת אביו, ולחיות שנית בבית המלך. להפתעתו, לא הכירו איש במדינת אביו... הוא הגיע לחצר המלך, רצה לומר לבני החצר, כי הוא בן המלך, אך, אביו! הוא שכח את שפת המדינה! השומרים לא הבינו את תנועותיו ורמזיו, הם לא העלו בדעתם כי הוא בן המלך ורצו לגרשו... החל הבן לצעוק בקול גדול. הוא צעק מעמק-לבו צעקות חזקות, כדי שישמע המלך ויכיר את קולו...

ואמנם, שמע המלך את צעקות בנו יחידו. מיד הכיר את

'היכן הדרך המובילה אל הארמון?' אך האנשים לא הפירוהו ולא השיבו לו, הם לא ידעו את דרך המלך הגדול.

לבסוף, מצא המלך איש חכם ונבון. כששאלו המלך על דרך הארמון, הבין החכם שהמלך לפניו ונדדעוע לאחוריו... – המלך מבקש דבר-מה ואין איש ממלא רצונו?! היתכן?! מיד לקח את המלך, הראהו את הדרך, הוליכו עד לבית המלוכה, והושיבו על כסא מלכותו.

חלפו שנים... וקטא אותו האיש למלך. צוה המלך לשפטו ולבצע את גזר-הדין...

פחד האיש מאוד, נפל לפני המלך והתחנן: 'אנא, מלכי, לפני בצווע גזר-הדין 'מלא-נא המלך את בקשתי האחת: אלבש-נא, את הבגדים שלבשתי בשעה שהולכתי את המלך מהיער; גם המלך ילבש-נא את הבגדים אשר לבש אז... ביער...' – נאות המלך לבקשתו.

והנה כאשר לבשו שניהם את הבגדים ההם... נזכר המלך בחסד הגדול שעשה האיש עמו, כשהחזירו לכס המלוכה. נכמרו רחמיו עליו... הוא מצא חן בעיניו. מחל לו המלך לגמרי על חטאתו והשיבו על כנו...

– ה' הוא המלך. כשבא ה' לתת את תורתו לאמות-

העולם, סרבו כלן, הן לא הכירו את ה' ולא מלאו את בקשתו. ה' היה למלך התועה, באין אדם שימלא את מבקשו. רק אנו, העם החכם והנבון, עם-ישראל, אמרנו מיד: 'נעשה ונשמע', מלאנו את בקשת המלך – במעמד הר-סיני. לקול שופר הולך ותזק קבלנו את התורה, אשר במצוותיה בונה כל יהודי ארמון למשכנו יתברך.

והנה, עתה... פשענו ומרדנו בה... בראש-השנה, לפני המשפט, רוצים אנו להזכיר למלך את זכרוננו לטובה. רוצים אנו להזכיר לפניו את מעמד הר-סיני. לפיכך תוקעים אנו בשופר, כי גם אז בשעת מתן תורה, היה מהדהד קול השופר, כנאמר: 'יהי קול השופר הולך ותזק'. על-ידי זכרון זכות זו, מוחל לנו ה' על כל עוונותינו וכותבנו לחיים טובים לאלתר...

לפי משל הבעל-שם-טוב – תקיעת שופר מבטאת את צעקת הבן, הרוצה לחזור אל אביו – 'תמליכוני עליכם'. בני-ישראל חוזרים אל ה' ומקבלים עליהם מחדש את מלכותו.

לפי משל הרב מברדיטשוב – תקיעת שופר מבטאת את פעלת הזכרון, זכרון מעמד הר-סיני – 'יעלה זכרונכם לפני לטובה'... אמן.